ELŐTERJESZTÉS
az európai béruniót célzó polgári kezdeményezés támogatásáról

Tisztelt Közgyűlés!

Amint az a tisztelt Közgyűlés számára minden bizonnyal ismert, a Jobbik Magyarországért Mozgalom kezdeményezése alapján folyó év március 14-én nyolc ország, Magyarország, Horvátország, Lengyelország, Szlovákia, Románia, Bulgária, Lettország és Észtország képviselői fogadták el és írták alá az európai béruniót célzó polgári kezdeményezés nyilatkozatát (1. sz. melléklet).
A kezdeményezés célja, hogy az Európai Bizottság napirendre tűzze a bérfelzárkóztatás kérdését azáltal, hogy jóváhagyja az erre irányuló európai polgári kezdeményezést és elkezdődhessen a bérunió témájában az aláírásgyűjtés.

Az Európai Unióról szóló Szerződés (a továbbiakban: EUSZ) 11. cikk (4) bekezdése az európai polgári kezdeményezésről a következőképpen fogalmaz:

„Legalább egymillió uniós polgár, akik egyben a tagállamok egy jelentős számának állampolgárai, kezdeményezheti, hogy az Európai Bizottság – hatáskörén belül – terjesszen elő megfelelő javaslatot azokban az ügyekben, amelyekben a polgárok megítélése szerint a Szerződések végrehajtásához uniós jogi aktus elfogadására van szükség.”

Felhívjuk a tisztelt Közgyűlés figyelmét, hogy az Európai Unió alapcélkitűzéseit tükröző szerződéses rendelkezések (EUSZ) 3. cikkének 3. bekezdése szerint az Unió *„Előmozdítja a gazdasági, a társadalmi és a területi kohéziót, valamint a tagállamok közötti szolidaritást.”*

Mindenki számára nyilvánvaló tény, hogy a kelet-közép-európai régióban az átlagkereset továbbra is a nyugat-európai bérek töredéke. Jól látható, hogy mára a jelentős különbségek miatt tömegessé vált a munkaerő Nyugat-Európába történő elvándorlása. A szabad munkaerő-áramlás egyirányú, csak az "árunió" valósult meg, a bérunió nem.

A kezdeményezés azonban közvetve nem csak az európai bérekről szól, hanem a versenyképes hazai vállalkozásokról, egy új kohéziós politikáról, egy új, szolidáris Európai Unióról, ahol a kelet-közép-európai országok is otthon érzik magukat.

Őszintén bízunk abban, hogy az az Európai Unió - amely az élet legkülönfélébb területein részletekbe menő szabályozást ír elő a tagállamok lakossága számára - felfigyel a szóban forgó kezdeményezésre és a leginkább húsba vágó, az eltérő életszínvonalbeli különbségek kiegyenlítését célzó közös kelet-európai akaratot is érvényre juttatja!

Annak érdekében, hogy az ügy fontosságára a lehető legnagyobb figyelem összpontosuljon, kiemelten fontos, hogy a helyi közösségek képviselőik útján is kinyilvánítsák jogos igényüket arra vonatkozólag, hogy az egyenlő munkáért, egyenlő bér jár.

Kérjük, hogy a tisztelt Közgyűlés a mellékelten csatolt európai polgári kezdeményezést, illetve az azt ratifikáló országok képviselőinek szándéknyilatkozatát támogatni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen!

1.sz. melléklet: az európai béruniót célzó polgári kezdeményezés nyilatkozata

2. sz. melléklet: a nyilatkozat részletes indokolása

Határozati javaslat:

Somogy Megyei Önkormányzat Közgyűlése

1. támogatja az „Egyenlítsük ki az EU-t szétfeszítő bér- és gazdasági különbségeket!“ című európai polgári kezdeményezést,
2. hozzájárul ahhoz, hogy a kezdeményezés Európai Bizottság általi nyilvántartásba vétele során az Európai Parlamentben megtartott közmeghallgatáson a polgári bizottság képviselője által ismertetésre kerüljön az Önkormányzat támogató egyetértése.

Felelős: Biró Norbert, a közgyűlés elnöke
Határidő: azonnal

2017. április 24.

Kesztyüs Attila és Dr. Takács Richárd közgyűlési tagok nevében:

Gombai Győző s. k.
közgyűlési tag

1. sz. melléklet

A polgári kezdeményezés címe

„Egyenlítsük ki az EU-t szétfeszítő bér- és gazdasági különbségeket!“

A polgári kezdeményezés tárgya

„Jogi aktusok, melyek egyértelműsítik, hogy az Uniónak célja a tagállamok közötti bérkülönbségek kiegyenlítése, és amelyek e cél jegyében hatékonyabban valósítják meg a kohéziót.“

Az Európai Bizottságot javaslat beterjesztésére felhívó polgári kezdeményezés célja

„A tagállamok közötti jelentős bérkülönbségek miatt a munkaerő-áramlás egyirányú. A nagymértékű elvándorlás a hátrányos helyzetű tagállamok további leszakadásához vezet. A tömeges munkaerő-beáramlást a gazdagabb tagállamok is érdeksérelemként élik meg, és ez szétfeszíti az Uniót.

Egyértelműsítendő, hogy az EU-nak célja a tagállamok közötti, a munkaerő szabad mozgását torzító bérkülönbségek kiegyenlítése, és e cél jegyében hatékonyabban kell megvalósítani a kohéziót az EU fennmaradásáért.“

A Szerződések azon rendelkezéseinek megadása, melyek összefüggenek a polgári kezdeményezés tárgyával

EUSZ 3. cikk (1), (2), (3), (4) és (6) bekezdései; EUMSZ 174. cikk; EUMSZ Preambulum (törekedve arra, hogy erősítsék gazdaságaik egységét és biztosítsák harmonikus fejlődésüket a különböző régiók között meglévő különbségek és a hátrányos helyzetű régiók elmaradottságának csökkentésével…); EUMSZ 2. cikk (3) bekezdés; EUMSZ 8. cikk; EUMSZ 45. cikk (1) bekezdés

NYILATKOZAT

A sorsunk közös. Kelet-Közép-Európa megszenvedte a XX. századot. A két világháború alatt országaink nagyhatalmi érdekek csatatérévé váltak, és emiatt elképesztő pusztítást kellett nemzeteinknek elszenvedniük. A múlt század második felét pedig a vasfüggöny kommunista oldalán vészeltük át. Amikor a hidegháború végeztével megindult az európai integráció, társadalmaink az évszázados szenvedések után joggal reménykedtek egy méltó, békés és gyarapodó jövőben. Az uniós csatlakozás azonban nem járt azzal az egzisztenciális, gazdasági fejlődéssel, amelyben népeink bíztak.

Régiónk közös tragédiája az a kivándorlás, amely elsősorban fiataljainkat érinti, és amelynek legfőbb oka az Unió nyugati és keleti fele közötti bérszakadék. Miközben az árszínvonal a közös piacnak köszönhetően lényegében kiegyenlítetté vált Európában, eközben a fizetések és az ebből fakadó életszínvonal korábban meglévő kontinentális különbségei nem javultak. Mi, kelet-közép-európai tagállamok tehetetlenül nézzük végig, ahogy legjobbjainkat elveszítjük.

Miközben ma az EU fórumain napi szintű viták folynak a bevándorlásról, szinte egyáltalán nem foglalkozunk a kelet-közép-európai kivándorlással, pedig a számok, az érintett tömegek és az ez által okozott problémák hasonlóan vészesek. Nemzeteink számára ez a probléma egyszerre demográfiai veszteség, óriási társadalombiztosítási kockázat, növekvő munkaerőhiány, kezelhetetlen költségvetési bevételkiesés, az oktatásba és a humánerőforrásba befektetett közpénzek elveszítése, végül pedig egy társadalmi dráma, ahol családok szakadnak szét, szülők veszítik el gyermekeiket, unokák nőnek fel nagyszülők nélkül.

A helyzet tehát tragikus. Mint ahogy tragikus az a csend is, amely ezt a kérdést övezi. Sem stratégia, sem konstruktív vita, sem együttgondolkodás nincs, ami erről szólna. Az Unió vezetői elfordítják a tekintetüket. Ami ma a nyugati tagállamok számára olcsó munkaerőimport, az nekünk nemzeti sorstragédia, de középtávon mindannyian veszíteni fogunk rajta, hiszen egy szociálisan összeroppanó keleti régió az egész európai álmot tönkreteheti. Ezért kell megoldást találni!

Mi, aláírók, átérezve a történelmi felelősségünket, az idők sürgető szavát, és látva nemzeteink nehéz helyzetét, úgy döntöttünk, hogy összefogunk és véget vetünk a hallgatásnak, a felszín kapargatásának, a mellébeszélésnek. Igazságos és biztonságos Európát akarunk! Nyugaton és Keleten egyaránt. Természetesen tisztában vagyunk a probléma komplexitásával, ahogy azzal is, hogy a gyógymód sem lehet azonnali. De itt és most legalább a célt ki kell tűznünk, mert a huszonnegyedik órában vagyunk.

Az Európai Bérunió kezdeményezése elsősorban a munkavállalókon keresztül fogalmazza meg régiónk helyzetét, de már most, a legelején le szeretnénk szögezni, hogy ez csak a gazdasági teljesítmény kiegyenlítődése révén érhető el, olyan versenyképes, kelet-közép-európai vállalkozások segítségével, amelyek képesek ezeket a béreket kitermelni és biztosítani. A kezdeményezés ezért túlmutat önmagán, túlmutat a béreken, lényegében egy új, igazságos és biztonságos Európai Unió megalkotását követeli. A régiónk, a nemzeteink nem

alamizsnát kérnek, hanem olyan feltételeket, ahol boldogulhatunk, ahol a kedvező folyamatok megindulhatnak, ahol erős nemzeti vállalkozások nőhetnek fel, ahol az Európai Bérunió valósággá válhat. Ehhez első körben azonban a gazdasági-, versenyképességi- és egzisztenciális kiegyenlítődés kérdésének nem csupán elvben, hanem gyakorlatban is az Unió legfontosabb célkitűzésévé kell válnia. Kezdeményezésünk célja ez.

Mi, aláírók, tudjuk a történelemből, hogy a sorsunk közös volt. A mai nappal vállaljuk, hogy a jövőnk is az lesz. A XX. században nemzeteinknek tengernyi szenvedés jutott, de eltökélt szándékunk, hogy a XXI. században közös erővel és összefogással megteremtsük a béke, igazság, biztonság és anyagi gyarapodás alapjait mindannyiunk számára!

2. sz. melléklet

INDOKOLÁS

Egyenlő munkáért egyenlő bért!

A Jobbik Magyarországért Mozgalom 2017 márciusában közép-európai partnereivel európai polgári kezdeményezést indított annak érdekében, hogy az Európai Bizottság tegye meg a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy az újonnan csatlakozott tagállamok bérfelzárkóztatásának ügye bekerüljön az Európai Unió alapokmányaiba. A kezdeményezéshez Észtországból, Lettországból, Lengyelországból, Szlovákiából, Romániából, Horvátországból és Bulgáriából csatlakoztak, akikkel sor került a polgári bizottság megalakítására, valamint a továbbiakban együttműködünk velük az aláírásgyűjtés lebonyolításában. A Jobbik és partnerei összefogva, a jog adta lehetőségekkel a valódi változáson és Közép-Európa jólétén dolgoznak. Az európai bérunió erkölcsileg igazságos, jogilag megvalósítható, gazdaságilag pedig hasznos.

Az európai polgári kezdeményezés célja, hogy jogalkotási javaslat előterjesztésére kéri az Európai Bizottságot olyan ügyekben, amelyekkel kapcsolatban az Unió hatáskörébe tartozik a jogszabályok alkotása. Ez a bérezés esetében megállja a helyét. A polgári kezdeményezést legalább hét uniós tagországban, legkevesebb 1 millió uniós polgárnak kell támogatnia, ezt követően pedig az Európai Bizottságnak kötelessége foglalkozni az üggyel. Célunk, hogy az Európai Unió alapokmányaiba a bérunió célkitűzése is bekerüljön, e téren pedig a lehető legtágabb mozgásteret kívánjuk biztosítani a Bizottságnak (mely az EU legszélesebb hatáskörökkel rendelkező szervezete) a szükséges eszközök megtalálásához. Ehhez jelenleg az európai polgári kezdeményezés az egyetlen lehetőség és eszköz.

Kezdeményezésünk oka, hogy az európai uniós tagságot a 2000-es évek során elnyerő közép- és kelet-európai országok kormányai sem a csatlakozási folyamat közben, sem pedig a tagság elnyerése után nem vetették fel a munkabérek felzárkóztatásának egyre égetőbb kérdését. Miközben a térség országaiból megélhetés híján százezres tömegekben vándoroltak el az emberek, gazdaságpolitikánk az olcsó munkaerőre és ezzel az életszínvonal alacsonyan tartására épült. Radikális változás nélkül ebből az öngerjesztő, a szegénységet és a leszakadást egyre fokozó helyzetből nem lehet kitörni. Noha rövid távon elképzelhető, hogy a modern bérrabszolgaságból hasznot húzó vállalatok közül többen elhagynák Magyarországot a fizetések növekedésének hatására, ám hosszú távon Magyarországnak és térségünk államainak nem lehet más célja, mint hogy a képzés, az oktatás és a kutatás–fejlesztés színvonalának emelése által magasabb szinten lépjenek be a globális termelési értékláncba és tudásukkal versenyezzenek a világgazdaságban. Kezdeményezésünk hosszú távon ugyancsak előnyös a kis- és középvállalkozásoknak, melyeknek egy több éves átmeneti időszak állna rendelkezésükre ahhoz, hogy a megváltozott körülményekhez alkalmazkodjanak. Ezzel egy időben az olcsó munkaerőt kereső multikat előnyben részesítő gazdaságpolitika megváltoztatása is lehetőséget teremt majd a KKV-szektor fokozott támogatására, a kutatás–fejlesztésbe való befektetés pedig a magyar KKV-k számára is új távlatokat nyithat meg.

Meggyőződésünk, hogy kezdeményezésünk célja az Európai Unió valódi érdekeivel is egybeesik. Az Európai Uniós szerződések célkitűzései az európai közös piac létrehozásának szándéka mellett a térség jólétének és stabilitásának megteremtését is tartalmazzák. Sajnos ez utóbbi két célkitűzést nem sikerült elérni. Azok az eszközök (például az uniós kohéziós alapok), melyek közelebb vihetnének egy igazságos és egyenlő Unióhoz, rosszul irányzottak és csak szépségtapaszként szolgálnak a súlyosbodó problémák elfedésére. Mindenki számára nyilvánvaló, hogy a látványos infrastrukturális fejlesztések nem pótolják a humántőke és a bérszínvonal területén megfigyelhető leszakadást. A görög válság, valamint polgáraink tömeges nyugatra távozása, mely az EU fejlett országaiban társadalmi robbanással fenyeget a bérek leszorítása miatt, jól mutatja, hogy a közös piac és a közös valuta csak akkor lehet sikeres és fenntartható, ha a tagállamok gazdasági rendszerei között koherencia van. Ez nem csak a keletiek, de minden európai ország problémája.

Sajnos az Európai Uniónak eddig szinte csak a hátrányos oldalát láttuk. A mi célunk azonban nem lehet más, mint egy sikeres Magyarország felépítése, ehhez pedig minden eszközt, így az Európai Unió nyújtotta lehetőségeket is meg kell ragadnunk. A mi érdekünk egy sikeres Magyarország megteremtése, amely egy sikeres, jóléti európai együttműködés egyenjogú tagja kell, hogy legyen. Magyarországnak nem csak hallatnia kell a hangját Európában, Magyarországnak fel kell nőnie és formálnia kell Európát.

Fontosnak tartjuk azt a szemléletváltást is, mely által az Európai Unió intézményeire nem kizárólag korlátozó tényezőként, vagy rajtunk kívül álló, döntéseket feltétlenül tőlünk függetlenül hozó hatalmi központokként, hanem eszközként tekintünk törekvéseink megvalósításához. Ha az EU nyújtotta lehetőségekkel élve fel tudunk lépni egy igazságosabb Európa megteremtéséért, élnünk kell a lehetőségekkel. Meggyőződésünk, hogy a bérkérdés legitim probléma, mely európai emberek millióit érinti, akiket nem hagyhatunk cserben.